

Helyi tanterv
Érvényes: a 2020/2021-es tanévtől

Nyolcosztályos képzés

5-12. évfolyam

Német mint első élő idegen nyelv

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőjéhez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni kommunikációs céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

Az 5-8. évfolyamon az idegen nyelv tanítása szervesen épül a 4. évfolyamon megkezdett nyelvi fejlesztésre, illetve annak eredményeire. A hangsúly lassan áttevődik a nyelvelsajátításról a tudatos nyelvtanulás felé. Az életkornak, érdeklődésnek és a nyelvtanulás folyamatának megfelelő órai tevékenységek jellemezzék ezt a szakaszt is. Az 5. évfolyamtól változatlanul az idegen nyelvi kommunikációra történő felkészülés áll a középpontban, ezt tanórán kívüli feladatokkal, tevékenységekkel és az ezekben történő részvételre való biztatással kell segíteni.

A négyéves nevelési-oktatási szakasz egyik fő célja a megelőző szakaszban kialakított nyelvtanulási motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre hangsúlyosabbá válik, hogy a tanuló valós nyelvi helyzetekben tudja használni a nyelvet és egyre növekvő nyelvi tudatossággal rendelkezzen. Ekkor kell megalapozni azt a képességet, mellyel az idegen nyelvi ismereteket tudatosítja, és az idegen nyelvű szövegek világában eligazodik. A nyelvtanuló ebben a szakaszban egyre mélyebben és árnyaltabban ismeri meg az idegen nyelv felépítését és szerkezetét.

A diák aktív, önálló nyelvtanulóvá nevelése egyik feltétele az egész életen át tartó tanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák elsajátítására, az önálló tanulás módszereinek megismerésére, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunkák, amelyek fejlesztik a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást. Szükséges, hogy a tanulók a digitális tartalmak felhasználásához útbaigazítást kapjanak. A nyelvórai és otthon elvégzendő tevékenységeken keresztül a tanuló váljon képessé arra, hogy digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megértse az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket. Tudjon szöveget alkotni szóban és írásban, valamint célnyelven beszélgetni az ismert nyelvi eszközök segítségével. Az egyéni tanulási különbségek kiegyenlítése miatt pedig szakmai szempontból javasolt, hogy az iskolai oktatásban a nyelvtanulás továbbra is csoportbontásban történhessen. A 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás. Ez időszak végére a tanuló ismeri és használja az alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

A második, a hetedik és a nyolcadik évfolyamon megvalósuló nevelési-oktatási szakasz fő célja, hogy a nyelvi készségek további fejlesztése révén a tanuló eljusson a KER szerinti A2 nyelvi szintre. A megvalósítás az életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével összhangban kell, hogy történjen, lehetőség szerint figyelembe véve a tantárgyak közötti kapcsolódási pontokat is. A 7-8. évfolyamon tovább folytatódik a nyelvi ismeretek és a szókincs bővítése, valamint a nyelvtani ismeretek funkcionális szemléletű elsajátítása. A szakasz végére a tanuló az ismert nyelvi eszközök segítségével többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is. Felhasználja a tanult nyelvi elemeket és kommunikációs stratégiákat egyéni írásbeli és szóbeli közléseiben, valamint közvetíteni is tud az élő idegen nyelven.

A német nyelv tanításának sajátossága 7-8. évfolyamon a szövegértés további fejlesztése, az autentikus

szövegekkel való munka tudatosítása. A szókincs és a nyelvtani ismeretek közvetítése szövegek révén, szövegkörnyezetbe ágyazva történik. Ezzel kapcsolatban nagy hangsúlyt kap a felfedező tanulás, melynek során a tanuló önállóan, a nyelvtanulási stratégiák egyre bővülő tárával és azok egyre tudatosabb használatával fedezi fel a szöveg tartalmát, a nyelvi eszközök jelentését és a szabályszerűségeiket. A szélesebb körű nyelvtanulási, illetve nyelvhasználati stratégiák és azok tudatos használata tovább segítik a diákokat az önálló nyelvtanulóvá válásban és képessé teszik őket arra, hogy a stratégiákat más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciái további fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakaszban a tanuló egyre több szövegtípussal ismerkedik meg, bővíti a szövegfajtákkal kapcsolatos ismereteit, és egyre inkább alkalmazza idegen nyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő digitális műfajok főbb jellemzőit is. A nyelvtanulónak a motiváció fenntartása és erősítése érdekében továbbra is biztosítani kell a jó hangulatú, önbizalmat növelő és érzelmi biztonságot adó tanulási környezetet, amelyben lehetőség nyílik számára az önértékelés és a társas értékelés alkalmazására is. Motivációját erősítik továbbá a változatos munkaformák, a kihívást jelentő feladatok, a pozitív tanári visszajelzések és megerősítések, a határozott céltudatos tanári attitűd, valamint a projektek.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a témakörök a korábbi szakaszokhoz képest jelentősen bővülnek, mélyebben és komplexebb módon kerülnek feldolgozásra, igazodva a diákok körülvevő világhoz, mindennapjaihoz, érdeklődéséhez és igényeihez. A feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak más tanulási területek tartalmával, és lehetővé teszik a nyelvtanuló számára, hogy a nyelv eszközeivel alaposabban és árnyaltabban ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét, bevonva a digitális eszközöket és mobilalkalmazásokat is. A témakörök feldolgozása során építeni kell a nyelvtanuló előzetes nyelvi tudására, a világról megszerzett tudására, valamint a más tantárgyakból megszerzett ismereteire. Ezek elmélyítését segítik, ha a tanulók többször találkoznak német nyelvű hírekkel, dokumentumfilmekkel, olyan beszámolókkal, melyek magyar híreket német nyelven közvetítenek, vagy amelyek német nyelven Magyarország országismereti jellemzőivel foglalkoznak. A tartalmak meghatározásánál, illetve a témakörök feldolgozásánál figyelembe kell venni a 7-8. évfolyamon idegen nyelvet tanulóknál egyre inkább megmutatkozó egyéni különbségeket is. Fokozott erőfeszítésre van szükség itt azért, hogy a nyelvtanulási motiváció a továbbtanulás, illetve pályaválasztás irányától függetlenül megmaradjon, és hogy a tanulók tudják, hogy bármilyen szakmai és személyes célt is állítanak maguk elé, a nyelvtudás segíti majd őket ezek elérésében. Ez az egyéni különbségekhez illeszkedő nyelvórai tevékenységekkel és a tanulók számára releváns nyelvórai és nyelvórán túli feladatokkal érhető el.

A kerettanterv minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat is, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával nem kötelező érvényűek.

Ebben a szakaszban csökken az osztálytermi vonatkozások súlya, a cél az, hogy segítsük a tanulót abban, hogy megtapasztalhassa, miként tudja a korábban megszerzett nyelvtudást művelődésre, információ-és ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, kapcsolattartásra, kapcsolatok építésére, illetve szórakozásra használni életszerű szituációkban, osztálytermi helyzeteken kívül is (pl. közélet, szórakozás, interkulturális és országismereti témakörökben és szituációkban, valamint ismeretszerzés, tudásmegosztás területeken). Mindebben segíti a tanulót az is, hogy ebben a szakaszban a nyelvtanulási stratégiák köre is bővül, így a nyelvtanuló arra is képessé válik, hogy valós nyelvtudását egyre inkább önállóan is fejlessze mind hagyományos, mind digitális csatornákon keresztül.

A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 8. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2 szintet.

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőjéhez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-12. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Az első, a kilencedik és a tizedik évfolyamon megvalósuló nevelési-oktatási szakaszban a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelv-

vi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal, személyes élményeire kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettéválik a személyes és környezeti témakör, a személyes témakör kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kerettantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási témakörök. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a témakörök feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

A tizenegyedik évfolyamra a tanuló már legalább A2-B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felsokeleti felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. Középsokli tanulómai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszereésre és -szere, valamint való kommunikációra, kapcsolatiépítésre.

A második, a tizenegyedik és a tizenkettedik évfolyamon megvalósuló szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnerének száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédpodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondanóját a beszédpartneréhez, hallgatóshoz igazítani. Íráspodukcióját is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédpodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -szere. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt

fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevésbé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását keresztntanervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszámja kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes témateromány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes keresztntanervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló 11-12. évfolyamos diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezek az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B1 nyelvi szintet és fel tud készülni a középszintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, cél-

nyelvi példákkal. A 11-12. évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. Megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a kritikus, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Óraterv

évfolyam	5.	6.	7.	8.
----------	----	----	----	----

heti óraszám	4	4	4	4
hetek száma	34	34	34	34
éves óraszám	136	136	136	136
KER szint	A1-	A1	A1+	A2

Javasolt tevékenységek

- egyéni projekt és (képes) beszámoló
- projektmunka
- egyéni munka
- páros munka
- csoportmunka
- internetes kutatómunka – képes beszámolók
- vitaforum
- íráskészség fejlesztése: emailek írása, levelek és képeslapok írása
- fórumbejegyzések írása, beszámolók írása
- poszter készítése
- kérdőív készítése
- csoportos társasjáték készítése
- órai feladatok megoldása
- felkészülés iskolai versenyekre
- szóbeli mini-prezentáció
- internetes kutató munka és csoportos projekt
- szerepjáték
- kiselőadás
- internetes kutatás
- projektmunka csoportban
- egy német nyelvű film megtekintése
- csoportos társasjáték készítése
- felmérés készítése az osztályban
- csoportchat
- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- egyszerű nyelvezetű szöveg feldolgozása
- vaktérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása
- könnyített szövegű irodalmi mű elolvasása, értékelése

5. évfolyam**Javasolt tananyag:**

Szerző: Beste Freunde 1
Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Német nyelvi funkciók az 5. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)

- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- foglalkozás iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- foglalkozás iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- kívánság kifejezése (Ich möchte...)

Német nyelvi elemek, struktúrák az 5. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), többhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváltó igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.),
- birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)

Témakörök az 5. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die unmittelbare Umgebung, das Zuhause, die Schule
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Einrichtung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: soziale Beziehungen
- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die Natur, Wetter
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, Restaurants, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Stadt und Land
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten, Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeit, Kultur, Unterhaltung, Dienstleistungen, Tourismus im In- und Ausland
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Traditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Schulfächer, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachenlernen, Sprachen
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése
- A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása

- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hétköznapi eseményekre vonatkozó alapvető szókinccs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján

TÉMAKÖR: Unterhaltung und spielerisches Lernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Célnyelvi társasjátékok készítése és használata

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

6. évfolyam

Javasolt tananyag:

Szerző: Beste Freunde 1, 2
Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Német nyelvi funkciók a 6. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)

- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- foglalkozás iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- foglalkozás iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Alles Gute! Viel Spaß!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- kívánság kifejezése (Ich möchte...)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 6. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), töhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.),
- felszólító mód Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)
- birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber), névmások (das, ich)

Témakörök a 6. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die unmittelbare Umgebung, das Zuhause, die Schule

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände
- *A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste*
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Einrichtung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: soziale Beziehungen
- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die Natur, Wetter
- *A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturschutz, Tierschutz, Haustiere halten*
- *A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit*
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, Restaurants, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Stadt und Land
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten, Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- *A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, Wegbeschreibung, Auskunft geben, Vorstellung von Sehenswürdigkeiten*
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeit, Kultur, Unterhaltung, Dienstleistungen, Tourismus im In- und Ausland
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Traditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Schulfächer, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- *A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Ziele mit dem Sprachenlernen, Karriereorientierung*
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachenlernen, Sprachen
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése
- A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása
- *A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata*
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete
- *Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven*
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hétköznapi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján

TÉMAKÖR: Unterhaltung und spielerisches Lernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Célnyelvi társasjátékok készítése és használata
- *Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékok Feste und Feiertage témakörben*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven
- *A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű egyszerű információ megszerzése*

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott témartományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;

- az adott témartományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott témartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

7. évfolyam

Javasolt tananyag:

Szerző: Beste Freunde 2

Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Német nyelvi funkciók a 7. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 7. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
- melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)

Témakörök a 7. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren

Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare Umgebung, mein Wohnort
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Einrichtung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: soziale Beziehungen
- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umwelt
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturschutz, Tierschutz, Haustiere halten
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor, Touristen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, Restaurants, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Stadt und Land
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, Wegbeschreibung, Auskunft geben, Vorstellung von Sehenswürdigkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeit, Kultur, Unterhaltung, Dienstleistungen, Tourismus im In- und Ausland
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Traditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachenlernen, Sprachen
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven

TÉMAKÖR: Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématerületben megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületben létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

8. évfolyam

Javasolt tananyag:

Szerző: Beste Freunde 2, 3
Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Német nyelvi funkciók a 8. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)
- *kérés és arra történő reakció kifejezése* (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 8. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
- melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
- *minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? - melléknévragozás* (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- *szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben* (das, dieser, der/die/das, daran, damit)

Témakörök a 8. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare Umgebung, mein Wohnort

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände
- A témakörre jellemző eseményeke vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Einrichtung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: soziale Beziehungen
- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umwelt
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturschutz, Tierschutz, Haustiere halten
- *A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit*
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor, Touristen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, Restaurants, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Stadt und Land
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte
- *A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten, Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben.*
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, Wegbeschreibung, Auskunft geben, Vorstellung von Sehenswürdigkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeit, Kultur, Unterhaltung, Dienstleistungen, Tourismus im In- und Ausland
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Traditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- *A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Ziele mit dem Sprachenlernen, Karriereorientierung*
- Részvételek tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- *Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven*

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachenlernen, Sprachen
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása
- *Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása*

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete
- *Hazai főbb országismereti jellemzők ismerete célnyelven*
- *Hazai legfontosabb látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven*
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- *Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven*

TÉMAKÖR: Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- *Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven
- *A tanult témákhoz kapcsolódó releváns német nyelvű információ megszerzése, tudatos felhasználása*

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématerületben megért egyszerű célnyelvi szöveget;

- az adott témakörben létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott témakörben nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Óraterv

évfolyam	9.	10.	11.	12.
heti óraszám	4	4	4	4
hetek száma	34	34	34	28
éves óraszám	136	136	136	112
KER szint	A2-	B1	B1+	B2

Javasolt tevékenységek

- egyéni projekt és (képes) beszámoló
- projektmunka
- egyéni munka
- páros munka
- csoportmunka
- internetes kutatómunka – képes beszámolók
- vitafórum
- íráskészség fejlesztése: emailek írása, levelek és képeslapok írása
- fórumbejegyzések írása, beszámolók írása
- poszter készítése
- kérdőív készítése
- csoportos társasjáték készítése
- órai feladatok megoldása
- felkészülés iskolai versenyekre
- szóbeli mini-prezentáció
- internetes kutató munka és csoportos projekt
- szerepjáték
- kiselőadás
- internetes kutatás
- projektmunka csoportban
- egy német nyelvű film megtekintése
- csoportos társasjáték készítése
- felmérés készítése az osztályban
- csoportchat
- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- egyszerű nyelvezetű szöveg feldolgozása
- vaktérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása
- könnyített szövegű irodalmi mű elolvasása, értékelése

9. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 5
Hueber kiadó

Nyelvi funkciók a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagram segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hógylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)

Nyelvi elemek és struktúrák a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)

Témakörök a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, medizinisches Fachpersonal, alte und neue Familienmodelle

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes élethez tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a környezetünk és lakókönyékünk témartományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a utazás, közlekedési eszközök témartományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a közélet, szórakozás témartományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématerületéhez tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a család és barátok tématarományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a család és barátok tématarományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a család és barátok tématarományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

10. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 6 Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 10. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)

- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)*
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)*
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)*
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)*
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)*
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass...)*
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)*
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)*
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)*
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)*
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)*
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)*
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)*
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)*

Nyelvi elemek és struktúrák a 10. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)*
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)*
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)*
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)*
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)*
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)*
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)*
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.)*
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)*

Témakörök a 10. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a család és életmód tématarományhoz tartozó információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünk tématarományhoz tartozó információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a nyaralás, utazás tématarományhoz tartozó információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a szórakozás tématarományhoz tartozó információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur

- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: *Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall*
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématarományban.*

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, *Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen*
- Az ember és társadalom témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom témakörében*

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite
- A pénzügyek és gazdaság témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság témakörében*

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen Berufen
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Besprechungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, *kritisches Denken*, Mobilität
- A karrier és munkavállalás témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás témartományban*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb* információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és *emelt* szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása*
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése*

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott témartományban megért összetett, *elvontabb*, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, *akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő* tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

11. évfolyam

Javasolt tananyag:

Breitsameter – Lill: Mit uns B1 plus (Hueber Verlag)

Somló Katalin– Pantóné: Feladat- és tesztgyűjtemény a német középszintű írásbeli érettségire

Péntek Bernadett-Egyedi Brigitta: Írásbeli feladatsorok a német középszintű érettségire Nemzeti Tankönyvkiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 11. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)*
- egyértelmű mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)

- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)*
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)*

Nyelvi elemek és struktúrák a 11. évfolyamon

- Indirekt kérdőmondatok kérdőszavakkal és az ob kötőszóval
- Infinitiv – szerkezetek zu val
- Időhatározói mellékmondatok az als és wenn, bevor, nachdem, seitdem seit, während használatával
- Múlt idők Präteritum, Perfekt és Plusquamperfekt
- Visszaható névmások Akkusativban és Dativban
- Ok – okozati összefüggések kifejezése
- Megengedő összefüggések obwohl, trotzdem, trotz+G
- Kérdőszó és névmás képzése prepozícióból
- Vonatkozó névmások
-
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.*
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)*

Témakörök a 11. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Meine Person, Familie, Freunde, Freundschaft, andere Menschen, Liebe und Feste

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző tárgyakra és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** személyes és családi élethez tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématarományban*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünkhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wohnen, Wohnungen und Wohngegend

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a lakás és lakókörnyezetünk tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Freizeit, Kultur und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

TÉMAKÖR: Lernen für die Schule und für das Leben

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a tanulás szűkebb és tágabb értelemben vett tématarományához tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Sport, Bewegung und Spiele

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a testmozgás és sport témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témakör tanulmányában.*

TÉMAKÖR: Lebenskunst

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a klasszikus és modern művészetek témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témakör tanulmányában.*

TÉMAKÖR: Reisen und Ferien

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az utazás és üdülés témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témakör tanulmányában.*

TÉMAKÖR: Lernen, Schule und Schulfächer

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sporthalle, Schulgebäude, Klassenzimmer, Speisesaal, Räume der Schule
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einrichtungsgegenstände im Klassenzimmer, Bücher, Hefte, CD-s, Computer
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Programme der Schule, Stunden und Pausen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unterrichten, lernen, lesen, schreiben, Dialoge spielen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterricht, naturwissenschaftliche und gesellschaftswissenschaftliche Fächer
- A tanulás, iskola és diákélet témakörhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tanulás, iskola és diákélet témakör tanulmányában.*

TÉMAKÖR: Literatur und Landeskunde

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókinccs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókinccs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókinccs passzív ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

12. évfolyam

Javasolt tananyag:

Breitsameter – Hila – Lill: Mit uns B2 (Hueber Verlag)

Somló Katalin– Pantóné: Feladat- és tesztgyűjtemény a német középszintű írásbeli érettségéhez

Husztiné Varga Klára: Feladatgyűjtemény a német középszintű szóbeli érettségire és nyelvvizsgákra Nemzeti Tankönyvkiadó

Hornung Zsuzsanna-Rudolf Radenhausen: 23 Tolle Themen für Teenager Lexika kiadó

Péntek Bernadett-Egyedi Brigitta: Írásbeli feladatsorok a német középszintű érettségire Nemzeti Tankönyvkiadó

Óraszám: 112/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 12. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- *érvek felvezetése* (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- *konklúzió levonása* (Alles in allem zeigt sich, dass...)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- *hogylét iránti érdeklődés* (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- *beszédszándék jelzése beszélgetés közben* (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a 12. évfolyamon

- Az Akkusativ és a Dativ szórendje
- Összetett szavak képzése
- Okhatározói mellékmondatok, okok kifejezése
- Mondatszórend

- Feltételes mellékmondatok kötőszóval és kötőszó nélkül
- Módbeli ségédigék
- Partizip Perfekt melléknévként és főnévként
- Partizip Präsens melléknévként és főnévként
- *Kétrészes kötőszók*
- *Időhatározói mellékmondatok*
- *A sollen ige szubjektív jelentése*
- *Függő beszéd*
- *Vonatkozó mellékmondatok*
- *Magyarázó és következtető mellérendelő összetételek*
- *Szóképzés: Főnév – ige, ige – főnév, ige – ige, főnév – főnév*
- *Szóképzés: képzők: -e, -nis, -ung, -ation és Ge- előtag (Gefühl, Gebäude, Gesang)*
- *Célhatározói mellékmondatok zu és für célhatározóként*
- *Genitívvel álló prepozíciók*
- *Helyhatározó kifejezése: um ...herum, entlang, von ...aus, oberhalb, unterhalb*
- *Megengedő mellékmondatok*
- *Az als wenn, als ob és als használata irreális összehasonlításnál*
- *Vorgangspassiv és Zustandspassiv*
- *Passiversatz mit lassen sich Infinitiv, sein zu Infinitiv und –bar*
- *Határozatlan névmás: man, jemand, niemand*
- *Ellentétek kifejezése: Adversativsätze während, hingegen*

Témakörök a 12. évfolyamon

TÉMAKÖR: Menschen und Beziehungen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az interperszonális kapcsolatok témartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- *A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a kommunikáció régi és új formái témartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- *A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Verschiedene Generationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a különböző generációk témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Vorbilder und Idole

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a példaképek és sztárok témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Heimat und Heimatstadt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a haza és a szülőváros témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Umwelt und Zukunft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünk védelme, környezetvédelmünk jelene és jövője témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Modernes Leben und Mode

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a modern életünk és a divat témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Gesunde Ernährung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az egészséges és az egészségtelen táplálkozás tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Technik und Wissenschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a tudomány és a technika tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Gesellschaft und Digitalisierung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a digitalizáció hatása a társadalomra tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Körper und Psychologie

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a testi – lelki egészség fenntartása tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Geschichte und Erinnerung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a Németország története a második világháború után tématarományhoz tartozó információk átadása.
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wirtschaft, Geld, Geldinstitute, Dienstleistungen und Werbung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a gazdaság és a reklám témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Ausbildung und Berufe

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a szakmák a szakmatanulás és munkahelyek témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich: Mensch und Gesellschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Freunde, Freundeskreis, Generationen in der Gesellschaft, alte und neue Formen des Zusammenlebens, Charakterisierung anderer Menschen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Modegeschäfte, Kleider und Accessoires, Läden, Einkaufszentren
- A témakörre jellemző eseményekre és ünnepekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Geburtstage, Feiern, Einkaufsgewohnheiten, Dienstleistungen
- A témakörre jellemző személyleíráshoz szűkdéges szókincs ismerete célnyelven: Körper und Körperteile, Kleidung, Charakterzüge, Lieblingstätigkeiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Gewohnheiten, typische Tätigkeiten der verschiedenen Generationen, Kontakt und Konflikte zwischen verschiedenen Generationen Männerrollen, Frauenrollen Unterschiede und Ähnlichkeiten bei Menschen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Freundeskreis, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes baráti kapcsolatokhoz tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Literatur und Landeskunde

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott témartományban megért összetett, *elvontabb*, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, *akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú* célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

Helyi tanterv
Érvényes: a 2020/2021-es tanévtől

Négy évfolyamos képzés

9-12. évfolyam

Német mint első élő idegen nyelv

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőjéhez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-12. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Az első, a kilencedik és a tizedik évfolyamon megvalósuló nevelési-oktatási szakaszban a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelv-

vi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal, személyes élményeire kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettévál a személyes és környezeti témakör, a személyes témakör kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kerettantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási témakörök. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a témakörök feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példakkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

A tizenegyedik évfolyamra a tanuló már legalább A2-B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felsokeleti felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. Középsokolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszereésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolattéptésre.

A második, a tizenegyedik és a tizenkettedik évfolyamon megvalósuló szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnerének száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédproduktióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példakkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondanóját a beszédpartneréhez, hallgatóságához igazítani. Írásproduktiója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédproduktiójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -cserét. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt

fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshoz közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshoz, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását keresztntanervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszámja kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes témateromány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes keresztntanervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló 11-12. évfolyamos diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezekben az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B1 nyelvi szintet és fel tud készülni a középszintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, cél-

nyelvi példákkal. A 11-12. évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelv gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Óraterv

évfolyam	9.	10.	11.	12.
-----------------	-----------	------------	------------	------------

heti óraszám	4	4	4	5
hetek száma	34	34	34	28
éves óraszám	136	136	136	140
KER szint	A1 – A2	A2 – B1	B1 – B1+	B1+ – B2

Javasolt tevékenységek

- egyéni projekt és (képes) beszámoló
- projektmunka
- egyéni munka
- páros munka
- csoportmunka
- internetes kutatómunka – képes beszámolók
- vitafórum
- íráskészség fejlesztése: emailek írása, levelek és képeslapok írása
- fórumbejegyzések írása, beszámolók írása
- poszter készítése
- kérdőív készítése
- csoportos társasjáték készítése
- órai feladatok megoldása
- felkészülés iskolai versenyekre
- szóbeli mini-prezentáció
- internetes kutató munka és csoportos projekt
- szerepjáték
- kiselőadás
- internetes kutatás
- projektmunka csoportban
- egy német nyelvű film megtekintése
- csoportos társasjáték készítése
- felmérés készítése az osztályban
- csoportchat
- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- egyszerű nyelvezetű szöveg feldolgozása
- vaktérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása
- könnyített szövegű irodalmi mű elolvasása, értékelése

9. évfolyam**Javasolt tananyag:**

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 1, 2
Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 9. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)

- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber... / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, ...)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, .../Darf ich hier hinzufügen, ...)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- szóbeli üdvözlőküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- beszédészándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich ... ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a 9. évfolyamon

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?), Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest den Artikel vor. Die Schüler machen das Buch auf.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenig, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)

- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)
- modalitás: möchten, mögen és können igék E/1-ben és E/2-ben (Ich möchte ein Eis. Ich mag tanzen. Ich kann tanzen. Kannst du Rad fahren? Magst du tanzen? Möchtest du ein Eis?)

Témakörök a 9. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a személyek tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Speisen und Getränke

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az ételek és italok tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Wohnung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a lakás tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Tagesablauf

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a napirend tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Freizeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a szabadidő tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Lernen und Sprachen lernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse

TÉMAKÖR: Beruf und Arbeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a munka világa tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Reisen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az utazás tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématerületen megértett összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületen létrehozott összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületen életkorának megfelelő interakciót folytat.

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 2, 3

Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 10. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- *elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)*
- *bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)*
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- *véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstanden, dass...)*
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber... / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- *emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie...)*
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, ...)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, .../Darf ich hier hinzufügen, ...)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- *körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)*
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- *indoklás (Ich kann nicht kommen, weil...)*
- szóbeli üdvözlőküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- *megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr/Sehr geehrte Frau ..., Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)*

- beszédzándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich ... ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- *feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute..., Ich weiß nicht, ob)*
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a 10. évfolyamon

- cselekvés, történes, létezés kifejezése múlt időben: Perfekt igeidő
- Mellékmondati szórend, mellékmondati szórenddel álló kötőszók
- helyhatározót kifejező prepozíciók használata
- időhatározót kifejező prepozíciók használata
- felszólító mód: Imperativ és ajánlás kifejezése a „sollte” igealakokkal
- Genitiv
- Határozatlan névmás
- Visszaható igék vonzatokkal, prepozícióból képzett kérdőszó és névmás
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- szövegkohéziós eszközök: egyenes és fordított szórenddel álló kötőszavak
- Mutatónévmás
- Igék Akkusativ és Dativ vonzattal
- Módbeli segédigék Präteritum alakja

Témakörök a 10. évfolyamon

TÉMAKÖR: Gesundheit und Krankheit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a egészség és betegségek témartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a témartományban.*

TÉMAKÖR: Kleider und Mode

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a divat és ruhadarabok témartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a témartományban.*

TÉMAKÖR: Feste feiern

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az ünnepek tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közeli*, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.

TÉMAKÖR: Zu Hause

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a lakókörnyezet és otthon tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közeli*, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.

TÉMAKÖR: Gesunde Ernährung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a táplálkozás tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közeli*, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.

TÉMAKÖR: Arbeitswelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a munka világa tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közeli*, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.

TÉMAKÖR: Sport und Fitness

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a sport és testmozgás tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közeli*, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: *Bräuche und Traditionen*
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: *Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte*
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása

- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- *Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven*
- *Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.*

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

11. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 4, 5
Hueber kiadó

Óraszám: 136/év, 4/hét

Nyelvi funkciók a 11. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hógylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)

- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)

Nyelvi elemek és struktúrák a 11. évfolyamon

- Szóképzes: igeképzők, főnévképzők melléknévképzők, az „un” fosztóképző
- Indirekt kérdés
- Műveltetés kifejezése
- A „Was für ein” kérdőszó használata
- Szenvedő szerkezet Präsens és Präteritum alakja
- Melléknévfokozás és melléknévragozás
- Wie és als hasonlító határozók használata
- Ok és ellenok kifejezése
- szövegkohéziós eszközök: mellékmondati szórenddel álló kötőszavak
- prepozíciók Akkusativ és Dativ vonzattal
- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat feltételes mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)

Témakörök a 11. évfolyamon

TÉMAKÖR: Ausbildung und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a szakképzés és különböző szakmák témartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, személyes életével kapcsolatos információk átadása szóban és írásban, valamint a természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a témartományban.

TÉMAKÖR: Feste und Geschenke

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az ünnepek és hozzájuk tartozó ajándékok témartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, személyes életével kapcsolatos információk átadása szóban és írásban, valamint a természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a témartományban.

TÉMAKÖR: Wochenende und Freizeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a hétvége és szabadidő tematartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Wissenschaft, Technik und Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a tudomány, kommunikáció és technika tematartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Unterwegs im Straßenverkehr

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a közlekedés és útbaigazítás tematartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Reisen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az utazás, utazástervezés tematartományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- középszintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása

– Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókinés megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

12. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 5 Hueber kiadó

Somló Katalin– Pantóné: Feladat- és tesztgyűjtemény a német középszintű írásbeli érettségéhez

Husztiné Varga Klára: Feladatgyűjtemény a német középszintű szóbeli érettségire és nyelvvizsgákra Nemzeti Tankönyvkiadó

Hornung Zsuzsanna-Rudolf Radenhausen: 23 Tolle Themen für Teenager Lexika kiadó

Péntek Bernadett-Egyedi Brigitta: Írásbeli feladatsorok a német középszintű érettségire Nemzeti Tankönyvkiadó

Óraszám: 140/év, 5/hét

Nyelvi funkciók a 12. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass...)

- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- *beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)*

Nyelvi elemek és struktúrák a 12. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade aße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- *módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.*
- *elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)*

Témakörök a 12. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Glück, Beziehungen, Familie, Freunde, andere Menschen und Lebensstil

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a személyek, családi és baráti kapcsolatok és életstílus témaköréhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a témakörben.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben, Kultur und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a szabadidő, szórakozás és kultúra tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Sport, gesunde Lebensführung, Sucht und Abhängigkeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az egészséges és nem egészséges életmód valamint táplálkozás tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Schule, Lernen, Schulfächer, Fremdsprachen lernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az iskola, tanulás és nyelvtanulás tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Dienstleistungen, Geld Wirtschaft und Finanzen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a pénzügyek, gazdaság és szolgáltatások tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Wohnen, Wohnorte, unsere Umgebung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a lakóhely és környezetünk tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Ausbildung, Berufe, Arbeitswelt und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a szakképzés, szakmák és munkábaállítás tématerületéhez tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématerületen.*

TÉMAKÖR: Reisen und Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a közlekedés, utazás és turizmus tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich: Mensch und Gesellschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Freunde, Freundeskreis, Generationen in der Gesellschaft, alte und neue Formen des Zusammenlebens, Charakterisierung anderer Menschen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Modegeschäfte, Kleider und Accessoires, Läden, Einkaufszentren
- A témakörre jellemző eseményekre és ünnepekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Geburtstage, Feiern, Einkaufsgewohnheiten, Dienstleistungen
- A témakörre jellemző személyleíráshoz szükdleges szókincs ismerete célnyelven: Körper und Körperteile, Kleidung, Charakterzüge, Lieblingstätigkeiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Gewohnheiten, typische Tätigkeiten der verschiedenen Generationen, Kontakt und Konflikte zwischen verschiedenen Generationen Männerrollen, Frauenrollen Unterschiede und Ähnlichkeiten bei Menschen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Freundeskreis, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes baráti kapcsolatokhoz tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Konsum, Geschäfte und Produkte

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre, tárgyakra és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző fogalmakra, tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az üzletek, fogyasztás és vásárlás tématarományhoz tartozó, életkorának megfelelő, *személyes életével kapcsolatos* információk átadása szóban és írásban, valamint a *természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülőök differenciált segítése

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, *elvonatb*, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, *a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú* célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

Helyi tanterv

Érvényes: a 2020/2021-es tanévtől

Öt évfolyamos képzés

9/Ny – 12. évfolyam

Német mint első élő idegen nyelv

Célok és feladatok

A német nyelv tantárgy kerettantervei az Élő idegen nyelv kerettanterveinek részeként íródtak, és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek megvalósítását részletezik a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

A nyelvi előkészítő 9. évfolyamára a tanuló különböző nyelvtanulási tapasztalatokkal érkezik. Kulcsfontosságú, hogy motivációját a német nyelvtudás iránt felkeltsük és fenntartsuk egy olyan intenzív képzés esetén, amely a normál képzésnél jelentősebb mértékű előrehaladást ír elő.

A négy osztályos középiskolai nevelés-oktatást megelőző nyelvi előkészítő évfolyamra ugyanazok az alapelvek és célok vonatkoznak, mint amelyeket az egyéb nyelvi kerettantervek meghatároznak. Kiemelendő azonban, hogy bár a NYEK megemelt óraszama gyorsabb haladást biztosít, az ebben az életkorban sem elsősorban a tananyag mértéktelenül való növelésére, hanem annak tényleges elmélyítésére, valamint a gyakorlásra szánt idő bővítésére szolgál. A NYEK célja az, hogy a tanuló számára az életkorának megfelelő minőségű és mennyiségű, kontextusba ágyazott nyelvi fejlesztést biztosítsa, és nem feltétlenül az, hogy a magasabb nyelvi szintekhez tartozó tartalmakat és szerkezeteket tanítsa előrehozottan vagy szöveggörnyezetükből kiragadva. A nyelvi előkészítő céljai továbbá, hogy a nyelvtanulás ezen az évfolyamon is fejlessze az idegen nyelvi tartalmakon keresztül a világ megismerésének és az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, mérlegelő és felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciákat.

A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanuló együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységből, önértékelésből adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni, s így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. A nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül is szívesen foglalkozik, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveikhez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

A NYEK 9. évfolyam végére a tanuló minden témakörben ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra, valamint alkalmazza nyelvtudását és kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, kommunikációra.

A nyelvi előkészítő évfolyamos képzésnek a 9. évfolyam végére elvárt kimeneti szintje minimum a KER szerinti B1 nyelvi szint a tanulók életkori sajátosságaival összhangban. A korosztálynak és a nyelvi szintnek megfelelően a legnagyobb hangsúlyt a személyes, a környezeti és természeti, valamint az interkulturális és az osztálytermi tartalmak kapják, de már szerephez jutnak többek között az aktuális és a kereszttervi témák is, melyekre a magasabb óraszám lehetőséget ad, a nyelvtanulás változatossága pedig szükségessé tesz.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló

megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Óraterv:

évfolyam	9. ny	9.	10.	11.	12.
heti óraszám	12	5	5	5	5

hetek száma	34	34	34	34	28
éves óraszám	408	170	170	170	140
KER szint	A2+	A2+ – B1	B1+	B1+ – B2	B2

Javasolt tevékenységek

- egyéni projekt és (képes) beszámoló
- projektmunka
- egyéni munka
- páros munka
- csoportmunka
- internetes kutatómunka – képes beszámolók
- vitafórum
- íráskészség fejlesztése: emailek írása, levelek és képeslapok írása
- fórumbejegyzések írása, beszámolók írása
- poszter készítése
- kérdőív készítése
- csoportos társasjáték készítése
- órai feladatok megoldása
- felkészülés iskolai versenyekre
- szóbeli mini-prezentáció
- internetes kutató munka és csoportos projekt
- szerepjáték
- kiselőadás
- internetes kutatás
- projektmunka csoportban
- egy német nyelvű film megtekintése
- csoportos társasjáték készítése
- felmérés készítése az osztályban
- csoportchat
- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- egyszerű nyelvezetű szöveg feldolgozása
- vaktérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása
- könnyített szövegű irodalmi mű elolvasása, értékelése

9/Ny évfolyam**Javasolt tananyag:**

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 1, 2, 3, 4
Hueber kiadó

Óraszám: 408/év, 12/hét**Német nyelvi funkciók a 9. NY évfolyamon** (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)

- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien? Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Können Sie mir bitte sagen ...?)
- hogyan iránti érdeklődés (Wie geht's dir? Was fehlt dir?)
- hogyan iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut. Danke, mir geht es sehr gut/gut/nicht so gut/schlecht. Ich habe Halsschmerzen. Mein Hals tut mir weh.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánások kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag! Herzlichen Glückwunsch zum ...! Alles Gute! Viel Spaß! Gute Besserung! Viel Erfolg!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo, Freunde! Herzlichst! / Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut. Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll. Das gefällt mir. Das gefällt mir nicht.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist schön. Das ist meine Mutter.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- kívánság kifejezése (Ich möchte ...)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)
- vélemény kifejezése (Meiner Meinung nach ist das Buch sehr gut.)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)

- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- dicséret, kritika kifejezése (Toll! Echt! Blödsinn!)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- felszólítás (Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Mein herzliches Beileid. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstanden, dass ...?)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen / anderer Meinung.)
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber... / Sie mögen Recht haben, aber trotzdem... / Das mag wohl sein, aber ... / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie...)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit ... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, ...)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, ... / Darf ich hier hinzufügen, ...)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der .)
 - érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
 - elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
 - közömbösség (Das ist mir egal.)
 - indoklás (Ich kann nicht kommen, weil...)
 - segítség felajánlása, és arra reagálás (Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 9. NY évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történes, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?), Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.), es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- cselekvés, történes, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)

- cselekvés, történet, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- birtoklás: haben, birtokos névmások, gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.), von, -s (Wessen Vater? Der Vater von Peter! Peters Vater besucht uns heute.)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás (hier, dort, links, rechts, oben, unten, Kommen Sie durch den Park! Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.), elöljárószók tárgy- és részes esettel (in, auf, vor, hinter, neben, an, zwischen, unter, über)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche, letzte Woche, von ... bis), Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr), időtartam (Wie lange? Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.)
- minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? hasonlítás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten., melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so), időbeliséget kifejező kötőszavak (als, wenn), tárgyra utaló kötőszavak (Ich weiß (nicht), dass (ob) dir das schon klar ist.), névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben (das, dieser, der/die/das, daran, damit)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
- modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- személytelenség: (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, ...)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- szövegkohéziós eszközök: zu + Inf. (Es ist schön, hier zu sein.), célhatározói mellékmondatok (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.), előidejűség kifejezése (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee).
- szöveggrammatikai eszközök: derselbe, dieselbe, dasselbe, der/die/das gleiche

- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen)

Témakörök a 9. NY évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a család és rokonok tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a környezetünk tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az iskola és tanulás tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes az utazás, turizmus tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben, Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Lesen, Sport, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématarományhoz tartozó információk átadása, cseréje

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmak ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása.

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok és Magyarország országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása.
- Célnyelvi kultúráról információk átadása.

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban.

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten, Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium und in der Arbeit,
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, Gefahren des Internets, soziale Netzwerke,
- Információ átadása a tudomány és technika tématerületben

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven.

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématerületben értelmez nyelvi szintjének megfelelő hallott és írott célnyelvi szövegeket kevésbé ismert témákban és szövegtípusokban is;
- az adott tématerületben szóban és írásban létrehoz szövegeket különböző szövegtípusokban;
- az adott tématerületben életkorának megfelelő interakciót folytat.

9. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 4, 5
Hueber kiadó

Óraszám: 170/év, 5/hét

Nyelvi funkciók a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagram segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hógylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)

- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)

Nyelvi elemek és struktúrák a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)

Témakörök a nyelvi előkészítő osztályt követő 9. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, medizinisches Fachpersonal, alte und neue Familienmodelle
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes élethez tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünk és lakókörnyékünk témartományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a utazás, közlekedési eszközök témartományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a közélet, szórakozás témartományhoz tartozó *egyszerű* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématarományhoz tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a család és barátok tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a család és barátok tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes a család és barátok tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása**
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

10. évfolyam

Javasolt tananyag:

Bovermann – Niebisch: Schritte international neu 6 Hueber kiadó

Óraszám: 170/év, 5/hét

Nyelvi funkciók a 10. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass...)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)

- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)*

Nyelvi elemek és struktúrák a 10. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.*
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)*

Témakörök a 10. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a család és életmód tématarományhoz tartozó információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünk tématarományhoz tartozó információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a nyaralás, utazás tematartományhoz tartozó információk átadása
- A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a szórakozás tematartományhoz tartozó információk átadása
- A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tematartományban.*

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall*
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven*
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmensch/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématarományban.*

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, *Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen*
- Az ember és társadalom tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématarományban*

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbe-
reiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Kon-
to, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überwei-
sen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, aus-
geben und verschwenden, Kredite
- A pénzügyek és gazdaság tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató*
információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématar-
ományban*

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitneh-
mer, Kollegen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen
Berufen
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Be-
sprechungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung, lebenslanges Ler-
nen, Bewerbung um einen Job
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommer-
jobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle
Aufgaben, Kooperation, *kritisches Denken*, Mobilität
- A karrier és munkavállalás tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató*
információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématar-
ományban*

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb* információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és *emelt* szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása

- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, *elvontabb*, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, *akár elvontabb*, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

11. évfolyam

Javasolt tananyag:

Breitsameter – Lill: Mit uns B1 plus Hueber

Somló Katalin– Pantóné: Feladat- és tesztgyűjtemény a német középszintű

írásbeli érettségire

Péntek Bernadett-Egyedi Brigitta: Írásbeli feladatsorok a német középszintű érettségire Nemzeti

Tankönyvkiadó

Óraszám: 170/év, 5/hét

Nyelvi funkciók a 11. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagram segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hógylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédzándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a 11. évfolyamon

- Indirekt kérdőmondatok kérdőszavakkal és az ob kötőszóval
- Infinitiv – szerkezetek zu val
- Időhatározói mellékmondatok az als és wenn, bevor, nachdem, seitdem seit, während használatával

- Múlt idők Präteritum, Perfekt és Plusquamperfekt
- Visszaható névmások Akkusativban és Dativban
- Ok – okozati összefüggések kifejezése
- Megengedő összefüggések obwohl, trotzdem, trotz+G
- Kérdőszó és névmás képzése prepozícióból
- Vonatkozó névmások
-
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.)
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

Témakörök a 11. évfolyamon

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Meine Person, Familie, Freunde, Freundschaft, andere Menschen, Liebe und Feste

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tárgyakra és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** személyes és családi élethez tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématarományban*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünkhöz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wohnen, Wohnungen und Wohngegend

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a lakás és lakókörnyezetünk tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Geld und Konsum

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a pénzügyek, fogyasztói társadalom tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Gesetze für Jugendliche in Deutschland

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a fiatalok legfontosabb jogai és a rájuk vonatkozó tilalmak tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Lernen für die Schule und für das Leben

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a tanulás szűkebb és tágabb értelemben vett tématarományához tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Sport, Bewegung und Spiele

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a testmozgás és sport tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Lebenskunst

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a klasszius és modern művészetek tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Reisen und Ferien

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az utazás és üdülés tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Lernen, Schule und Schulfächer

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sporthalle, Schulgebäude, Klassenzimmer, Speisesaal, Räume der Schule
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einrichtungsgegenstände im Klassenzimmer, Bücher, Hefte, CD-s, Computer
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Programme der Schule, Stunden und Pausen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unterrichten, lernen, lesen, schreiben, Dialoge spielen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterricht, naturwissenschaftliche und gesellschaftswissenschaftliche Fächer
- A tanulás, iskola és diákélet tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- *A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tanulás, iskola és diákélet tématarományban.*

TÉMAKÖR: Literatur und Landeskunde

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókinccs passzív ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

12. évfolyam

Javasolt tananyag:

Breitsameter – Hila – Lill: Mit uns B2 Hueber

Somló Katalin– Pantóné: Feladat- és tesztgyűjtemény a német középszintű írásbeli érettségihez

Husztiné Varga Klára: Feladatgyűjtemény a német középszintű

szóbeli érettségire és nyelvvizsgákra Nemzeti Tankönyvkiadó

Hornung Zsuzsanna-Rudolf Radenhausen: 23 Tolle Themen für Teenager Lexika kiadó

Péntek Bernadett-Egyedi Brigitta: Írásbeli feladatsorok a német középszintű érettségire Nemzeti Tankönyvkiadó

Óraszám: 140/év, 5/hét

Nyelvi funkciók a 12. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)*
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass...)*
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)*

Nyelvi elemek és struktúrák a 12. évfolyamon

- Az Akkusativ és a Dativ szórendje
- Összetett szavak képzése
- Okhatározói mellékmondatok, okok kifejezése
- Mondatszórend
- Feltételes mellékmondatok kötőszóval és kötőszó nélkül
- Módbeli ségédigék

- Partizip Perfekt melléknévként és főnévként
- Partizep Präsens melléknévként és főnévként
- *Kétrészes kötőszók*
- *Időhatározói mellékmondatok*
- *A sollen ige szubjektív jelentése*
- *Függő beszéd*
- *Vonatkozó mellékmondatok*
- *Magyarázó és következtető mellérendelő összetételek*
- *Szóképzés: Főnév – ige, ige – főnév, ige – ige, főnév – főnév*
- *Szóképzés: képzők: -e, -nis, -ung, -ation és Ge- előtag (Gefühl, Gebäude, Gesang)*
- *Célhatározói mellékmondatok zu és für célhatározóként*
- *Genitívvel álló prepozíciók*
- *Helyhatározó kifejezése: um ...herum, entlang, von ...aus, oberhalb, unterhalb*
- *Megengedő mellékmondatok*
- *Az als wenn, als ob és als használata irreális összehasonlításnál*
- *Vorgangspassiv és Zustandspassiv*
- *Passiversatz mit lassen sich Infinitiv, sein zu Infinitiv und –bar*
- *Határozatlan névmás: man, jemand, niemand*
- *Ellentétek kifejezése: Adversativsätze während, hingegen*

Témakörök a 12. évfolyamon

TÉMAKÖR: Menschen und Beziehungen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az interperszonális kapcsolatok témartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- *A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Kommunikation

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a kommunikáció régi és új formái témartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- *A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Verschiedene Generationen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a különböző generációk témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Vorbilder und Idole

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a példaképek és sztárok témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Heimat und Heimatstadt

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a haza és a szülőváros témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Umwelt und Zukunft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a környezetünk védelme, környezetvédelmünk jelene és jövője témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Modernes Leben und Mode

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a modern életünk és a divat témartományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a témartományban.*

TÉMAKÖR: Gesunde Ernährung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** az egészséges és az egészségtelen táplálkozás tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Technik und Wissenschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a tudomány és a technika tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Gesellschaft und Digitalisierung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a digitalizáció hatása a társadalomra tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Körper und Psychologie

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a testi – lelki egészség fenntartása tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Geschichte und Erinnerung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a Németország története a második világháború után tématarományhoz tartozó információk átadása.
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Wirtschaft, Geld, Geldinstitute, Dienstleistungen und Werbung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a gazdaság és a reklám tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Ausbildung und Berufe

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a szakmák a szakmatanulás és munkahelyek tématarományhoz tartozó *összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Politik und Engagement

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven
- A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** a politika, választások, személyes elköteleződés, társadalmi feladatok és polgári kezdeményezés tématarományhoz tartozó *összetettebb* információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tématarományban.*

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich: Mensch und Gesellschaft

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Freunde, Freundeskreis, Generationen in der Gesellschaft, alte und neue Formen des Zusammenlebens, Charakterisierung anderer Menschen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Modegeschäfte, Kleider und Accessoires, Läden, Einkaufszentren
- A témakörre jellemző eseményekre és ünnepekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Geburtstage, Feiern, Einkaufsgewohnheiten, Dienstleistungen
- A témakörre jellemző személyleíráshoz szűkdéges szókincs ismerete célnyelven: Körper und Körperteile, Kleidung, Charakterzüge, Lieblingstätigkeiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Gewohnheiten, typische Tätigkeiten der verschiedenen Generationen, Kontakt und Konflikte zwischen verschiedenen Generationen Männerrollen, Frauenrollen Unterschiede und Ähnlichkeiten bei Menschen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Freundeskreis, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes baráti kapcsolatokhoz tartozó információk átadása

TÉMAKÖR: Freizeit, Kultur und Unterhaltung

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

TÉMAKÖR: Literatur und Landeskunde

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre és tárgyakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző helyszínekre és fogalmakra vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- A témakörre jellemző tevékenységekre és eseményekre vonatkozó szókincs passzív ismerete célnyelven
- **A témakör tanulása eredményeként a tanuló képes** megérteni az egyes témákhoz kapcsolódó egyszerűbb irodalmi valamint ország- és társadalomismereti témájú szövegeket.

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, *elvontabb*, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, *akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú* célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.